

Ang Nakatagong Kasaysayan ng Talata Apatnapu — Bilang Dalawampu't Lima

Ezekiel Bilang Anim

Jeff Pippenger

2026-08-11

Humuhugot ako mula sa isang sipi sa Testimonies na nagbibigay ng iba't ibang hanay ng katotohanan na may kaugnayan sa karanasan nina Ezekiel, Isaias, at Juan sa loob ng santuwaryo. Lumingon si Juan upang makita ang tinig na nasa likuran niya sa unang kabanata ng Apocalipsis.

Ako'y nasa Espiritu nang araw ng Panginoon, at nakarinig sa likuran ko ng isang malakas na tinig, na gaya ng sa trumpeta, na nagsasabi, Ako ang Alpha at Omega, ang una at ang huli: at, Ang nakikita mo ay isulat mo sa isang aklat, at ipadala mo sa pitong iglesia na nasa Asia; sa Efeso, at sa Smirna, at sa Pergamo, at sa Tiatira, at sa Sardis, at sa Filadelfia, at sa Laodicea. At ako'y lumingon upang makita ang tinig na nagsasalita sa akin. At nang ako'y makalingon, ay nakita ko ang pitong gintong kandelerero. Apocalipsis 1:10–12.

Mula sa pulo ng Patmos at pagkatapos ay sa makalangit na santuwaryo, kung saan nakita ni Juan ang pangitain tungkol kay Cristo na ipinaalam sa atin ni Sister White, ay siya ring pangitain na nakita ni Daniel sa ikasampung kabanata ng kaniyang aklat.

“Noong mga araw na yaon, akong si Daniel ay nanangis sa loob ng tatlong buong sanlinggo. Hindi ako kumain ng masarap na tinapay, ni pumasok man sa aking bibig ang laman o alak, ni hindi man ako nagpahid ng langis sa aking sarili.... Nang magkagayo'y itiningala ko ang aking mga mata, at tumingin, at narito, isang lalaking nabibihisan ng lino, na ang kaniyang mga balakang ay may pamigkis na dalisay na ginto ng Uphaz. Ang kaniyang katawan naman ay gaya ng berilo, at ang kaniyang mukha ay tulad ng anyo ng kidlat, at ang kaniyang mga mata ay gaya ng mga ilawang apoy, at ang kaniyang mga bisig at ang kaniyang mga paa ay tulad ng kulay ng pinakintab na tanso, at ang tinig ng kaniyang mga salita ay gaya ng ugong ng karamihan’ (Daniel 10:2–6).”

“Ang paglalarawang ito ay katulad niyaong ibinigay ni Juan nang si Cristo ay mahayag sa kaniya sa pulo ng Patmos. Walang iba kundi ang mismong Anak ng Diyos ang nagpakita kay Daniel. Ang ating Panginoon ay dumarating na kasama ang isa pang makalangit na sugo upang ituro kay Daniel ang magaganap sa mga huling araw.” Sanctified Life, 49.

Ang unang siyam na talata ay nagpapakilala kung paano ang Pahayag ni Jesucristo ay binubuksan bago magwakas ang panahon ng pagsubok ng sangkatauhan. Ang pahayag ay ibinigay ng Diyos kay Jesus, na ibinigay naman Niya kay Gabriel, na siya namang nagbigay nito kay Juan kalakip ang atas na ipadala ni Juan ang mensahe sa pitong iglesia. Tinanggap ni Isaias ang kaniyang atas na gawin ang gayon ding bagay sa kabanata anim, at tinanggap ni Ezekiel ang gayon ding utos sa mga kabanata dalawa at tatlo. Si Juan ay isang bilanggo nang tanggapin niya ang kaniyang atas, sina Ezekiel at Daniel ay mga bihag sa Babilonia, at si Isaias ay namumuhay sa kapanahunan ng

masamang haring si Ahaz ng Juda.

“May mga gulong sa loob ng mga gulong sa isang kaayusang napakamasalimuot anupa’t sa unang tingin ay waring lubos na magulo kay Ezekiel. Ngunit nang kumilos ang mga iyon, iyon ay may marikit na katiyakan at ganap na pagkakatugma. Ang mga makalangit na nilalang ang siyang nagtutulak sa mga gulong na ito, at, higit sa lahat, sa ibabaw ng maluwalhating tronong zafiro, ay naroon ang Walang Hanggan; samantalang sa palibot ng trono ay naroon ang pumapalibot na bahaghari, sagisag ng biyaya at pag-ibig. Dahil nadaig ng kakila-kilabot na kaluwalhatian ng tanawin, si Ezekiel ay nagpatirapa, nang ang isang tinig ay nag-utos sa kanya na tumindig at pakinggan ang salita ng Panginoon. Pagkatapos ay ibinigay sa kanya ang isang pabalita ng babala para sa Israel.” Testimonies, 751.

Narinig ko rin ang tinig ng Panginoon, na nagsasabi, Sino ang aking susuguin, at sino ang yayaon para sa amin? At sinabi ko, Narito ako; suguin mo ako. Isaia 6:8.

“Ibinigay ang pangitaing ito kay Ezekiel sa panahong ang kaniyang isipan ay napupuno ng madidilim na pangamba. Nakita niya ang lupain ng kaniyang mga ninuno na nakatiwangwang...”

“Sa gayunding paraan, nang bubuksan na ng Diyos sa minamahal na si Juan ang kasaysayan ng iglesya sa mga darating na kapanahunan, binigyan Niya siya ng katiyakan ng malasakit at pag-aaruga ng Tagapagligtas sa Kaniyang bayan sa pamamagitan ng pagpapakita sa kaniya ng ‘Isang katulad ng Anak ng tao,’ na lumalakad sa gitna ng mga kandelero, na sumasagisag sa pitong iglesya. ...”

“Ang mga aral na ito ay para sa ating kapakinabangan. Kailangan nating panatilihin matatag ang ating pananampalataya sa Diyos, sapagkat may isang panahong nasa mismong unahan natin na susubok sa mga kaluluwa ng mga tao. ...”

“Nakatayo tayo sa hangganan ng dakila at mataimtim na mga pangyayari. Ang propesiya ay mabilis na natutupad. Ang Panginoon ay nasa pintuan. Malapit nang magbukas sa ating harapan ang isang yugto ng lubhang matinding kahalagahan sa lahat ng nabubuhay. Ang mga pagtatalo ng nakaraan ay muling bubuhayin; lilitaw ang mga bagong pagtatalo. Ang mga tagpong magaganap sa ating sanlibutan ay hindi pa man lamang naiisip. Si Satanas ay gumagawa sa pamamagitan ng mga kasangkapang tao. Yaong mga nagsisikap na baguhin ang Saligang-Batas at magpairal ng isang kautusang nagpapatupad ng pangingilin ng Linggo ay bahagya lamang nakauunawa kung ano ang magiging bunga nito. Isang krisis ay malapit nang sumapit sa atin.

“Ngunit ang mga lingkod ng Diyos ay hindi dapat magtiwala sa kanilang sarili sa dakilang kagipitang ito. Sa mga pangitaing ibinigay kay Isaia, kay Ezekiel, at kay Juan ay nakikita natin kung gaano kalapit na kaugnay ang langit sa mga pangyayaring nagaganap sa lupa at kung gaano kalaki ang pangangalaga ng Diyos sa mga tapat sa Kanya. Ang sanlibutan ay hindi walang namamahala. Ang balangkas ng mga darating na pangyayari ay nasa mga kamay ng Panginoon. Ang Kamahalan ng langit ay may kapalaran ng mga bansa, gayundin ang mga kapakanan ng Kanyang iglesya, sa Kanyang sariling pangangasiwa. ...”

“Sa pangitain ni Ezekiel, ang Diyos ay may Kaniyang kamay sa ilalim ng mga pakpak ng mga kerubin. Ito’y upang ituro sa Kaniyang mga lingkod na ang banal na kapangyarihan ang nagbibigay sa kanila ng tagumpay. Siya’y gagawang kasama nila kung kanilang iwawaksi ang kasamaan at magiging dalisay sa puso at sa pamumuhay.

“Ang maningning na liwanag na gumagalaw sa gitna ng mga nilalang na buháy taglay ang bilis ng kidlat ay kumakatawan sa kabilisang sa wakas ay uusad ang gawaing ito tungo sa pagganap nito. ...”

“Mga kapatid, hindi ngayon ang panahon para sa pagluluksa at kawalang-pag-asa, hindi ito ang panahon upang magpasakop sa pag-aalinlangan at kawalan ng pananampalataya. Si Cristo ay hindi ngayon isang Tagapagligtas sa bagong libingan ni Jose, na nakasara ng isang malaking bato at tinatakan ng tatak ng mga Romano; mayroon tayong nabuhay na mag-uling Tagapagligtas. Siya ang Hari, ang Panginoon ng mga hukbo; Siya ay nakaupo sa pagitan ng mga kerubin; at sa gitna ng alitan at kaguluhan ng mga bansa ay patuloy Niyang binabantayan ang Kaniyang bayan. Siya na naghahari sa kalangitan ay ating Tagapagligtas. Sinusukat Niya ang bawat pagsubok. Minamasdan Niya ang apoy ng hurno na kailangang sumubok sa bawat kaluluwa. Kapag ang mga kuta ng mga hari ay naibagsak, kapag ang mga palaso ng poot ng Diyos ay tumarak sa mga puso ng Kaniyang mga kaaway, ang Kaniyang bayan ay magiging ligtas sa Kaniyang mga kamay.” Testimonies, volume 5, 752–754.

Apat na saksing biblikal ang nagpapatotoo sa katotohanang ang mensahe ng Pahayag ni Jesucristo ay ibinibigay sa mga taong inilalarawan ng mga karanasang ito ng propeta sa santuwaryo. Kapag tayo ay pumapasok sa makalangit na santuwaryo, saka sa atin ibinibigay ang mensaheng itinalaga tayong ipahayag. Ang “apoy ng pugon” na sumusubok sa “bawat kaluluwa” ay ang pugon ng Malakias tres.

Ngunit sino ang makatatagal sa araw ng kaniyang pagparito? at sino ang mananatiling nakatayo kapag siya’y nahayag? sapagkat siya’y gaya ng apoy ng tagapagdalisyay, at gaya ng sabon ng mga tagapagpaputi: At siya’y uupo na gaya ng tagapagdalisyay at tagapaglinis ng pilak: at kaniyang lilinin ang mga anak ni Levi, at dadalisayin sila na gaya ng ginto at pilak, upang sila’y makapaghandog sa Panginoon ng handog sa katuwiran. Kung magkagayo’y magiging kalugud-lugod sa Panginoon ang handog ng Juda at Jerusalem, gaya noong mga araw ng una, at gaya noong mga nagdaang taon. Malakias 3:2–4.

Nalalaman ng tagapagdalisyay na ang pilak ay nasa pugon nang tamang haba ng panahon kapag ang pilak ay naging napakadalisyay anupat nasasalamon nito ang mukha ng tagapagdalisyay. Ang katotohanang ito hinggil sa paraan kung paano dinadalisyay noon ang pilak ay umaayon sa pandiwang nagsasanhi na “marah” na nakita ni Daniel sa ikasampung kabanata. Sa mga huling araw na ito ay pinangungunahan ng Panginoon ang Kaniyang bayan papasok sa santuwaryo upang subukin, dalisayin, at linisin ang mga kandidato na magiging bahagi ng watawat ng isang daan at apatnapu’t apat na libo. Sa panahong ito, “Siya ay gagawang kasama” natin, “kung” ating “ihihiwalay ang kasamaan at magiging dalisay sa puso at sa pamumuhay.” Ang ilan, gaya sa Daniel 10, ay tumatakas mula sa karanasang iyon, ngunit yaong mga sinasagisagan ni Daniel na nakakakita ng dakilang pangitain sa salaming tumitingin ng paghahayag ni Jesucristo ay, gaya ng

inilalarawan ni Isaias, mapapahipo ang kanilang mga labi ng baga mula sa dambana at magiging dalisay at mahahandang magbigay ng isang pabalita kapuwa sa isang tumalikod na iglesia, at pagkatapos ay sa sanlibutan.

Ang mensahe ay inihaharap sa mga tapat na kaluluwang nasa santuwaryo. Ang Levitico dalawampu't tatlo, kapag iniayon sa kapanahunang Pentecostal, ay itinalagang maglarawan ng Kaban ng Tipan sa Kabanal-banalan. Sa pamamagitan ng pananampalataya, ang kayarian ng mga mensahe ng kabanata ay tumutukoy sa tatlong panandang-daan sa loob ng banal na kasaysayan kung saan nagaganap ang pagsubok ng hurno. Makadiyos at malalim—ang propetikong kayarian ng kabanata dalawampu't tatlo ay nagpapahintulot sa mag-aaral ng propesiya na matunton si Ezekiel sa talata isa ng kabanata isa.

At nangyari nga nang ikatatlumpung taon, nang ikaapat na buwan, sa ikalimang araw ng buwan, samantalang ako'y nasa gitna ng mga bihag sa tabi ng ilog ng Chebar, nabuksan ang mga langit, at ako'y nakakita ng mga pangitain ng Dios. Nang ikalimang araw ng buwan, na siyang ikalimang taon ng pagkabihag kay haring Jehoiachin. Ezekiel 1:1, 2.

Bilang isang saserdote sa panahon ng pagtatatak ng isang daan at apatnapu't apat na libo, si Ezekiel ay nasa ikatatlumpung taon ng ikalabimpitong siklo ng Jubileo, limang taon bago ang ikatlo sa tatlong pagsalakay ni Nebuchadnezzar sa Jerusalem noong 587 BC. Ang ikatatlumpung taon sa talata ay tatlumpung taon matapos ang pinakadakilang pagbabagong-buhay sa kasaysayan ng Matandang Tipan, at ito ay sa ikalimang araw ng ikalimang taon, kaya't inilalagay ang bilang na lima sa patotoo ni Ezekiel. Sa dalawang pambungad na talata ay nasusumpungan nating ang tatlumpu ay minsang natukoy at ang bilang na lima ay nabanggit nang tatlong ulit. Sa kayarian ng Levitico beinte-tres na nakaayon sa kapanahunang Pentecostal, ang ikalawang pagsubok na kinakatawan ng tatlumpu ay umaabot hanggang sa kapistahan ng mga trumpeta, ang limang araw hanggang sa pag-akyat ni Cristo, saka limang araw hanggang sa araw ng pagtubos, saka limang araw hanggang sa palatandaang kumakatawan kapuwa sa una (Pentecostes) at huling (Tabernakulo) ulan. Inihaharap ng kayarian ang tatlumpu, na sinusundan ng tatlong hakbang na tigliglima. Si Ezekiel ay nasa templo at ang kayarian ng Levitico beinte-tres ay ang Kaban.

Pinatutunayan ng kasaysayan ang katotohanang si Ezekiel, sa puntong ito, ay limang taon bago ang isang sagisag na pagkubkob na sa wakas ay nagtatapos na tumitipong ng malapit nang dumating na batas ng Linggo, gaya ng kinakatawan ng pagkawasak ng Jerusalem. Ang bilang na “lima” ay isang pangunahing sangkap ng disenyo ng Levitico beinte-tres, gaya rin ng bilang na tatlumpu.

Naipakita na sa mga artikulong ito na kapag ang unang dalawampu't dalawang talata ng kabanata ay iniayon sa huling dalawampu't dalawang talata, at pagkatapos ang dalawang hanay na iyon ng tig-dadalawampu't dalawang talata ay sabay na iniayon sa kapanahunan ng Pentecostes, malinaw na inilalarawan ang tatlong-hakbang na proseso ng pagsubok, na siyang apoy ng pugon sa Malakias. Ang tatlong hakbang ay nagtataglay ng isang alpha at omega sa una at ikatlong mga hakbang na binubuo ng isang kalipunan ng apat na waymark na kumakatawan sa isang hakbang.

Ang Paskua, na sinusundan ng kapistahan ng tinapay na walang pampaalsa, na sinusundan ng handog ng mga unang bunga ng sebada, at pagkatapos ay “limang” araw hanggang sa katapusan ng

kapistahan ng tinapay na walang pampaalsa. Ang apat na waymark na iyon ang bumubuo sa unang pagsubok, at laging inilalarawan ni Jesus ang wakas sa pamamagitan ng pasimula, at ang ikatlong pagsubok ay binubuo rin ng apat na waymark. Ang kapistahan ng mga trumpeta, saka ang pag-akyat ni Cristo na sinusundan ng araw ng pagtubos, at pagkatapos ay makalipas ang limang araw ang pagdating ng kapuwa Pentecostes at ng Tabernakulo. Ang Pentecostes ay sagisag ng unang ulan at ang Tabernakulo ay sagisag ng huling ulan. Sa modelong Levitico 23, kapuwa umaayon ang Pentecostes at ang Tabernakulo.

Kaya nga, mangagalak kayo, kayong mga anak ng Sion, at magalak kayo sa Panginoon ninyong Diyos: sapagkat ibinigay niya sa inyo ang unang ulan nang may katamtaman, at kanyang pabababain para sa inyo ang ulan, ang unang ulan, at ang huling ulan sa unang buwan. Joel 2:23.

Ang pangwakas na proseso ng pagsubok at paglilinis ay nagsimula noong Disyembre 31, 2023. Ang unang pagsubok ay ang saligang pagsubok na sinagisag ng alitan hinggil sa “mga manghaharang sa iyong bayan” na naghati sa pangkat na dati nang nasubok sa pamamagitan ng kabiguan noong Hulyo 18, 2020.

“Sa kasaysayan at hula, inilalarawan ng Salita ng Diyos ang matagal nang nagpapatuloy na tunggalian sa pagitan ng katotohanan at kamalian. Ang tunggaliang iyon ay nagpapatuloy pa rin. Ang mga bagay na naganap na ay mauulit. Ang mga dating pagtatalo ay muling bubuhayin, at ang mga bagong haka-haka ay patuloy na lilitaw. Ngunit ang bayan ng Diyos, na sa kanilang paniniwala at katuparan ng hula ay gumanap ng bahagi sa pagpapahayag ng mga mensahe ng una, ikalawa, at ikatlong anghel, ay nakaaalam kung saan sila naninindigan. Mayroon silang karanasang higit na mahalaga kaysa sa dalisay na ginto. Sila ay dapat tumayong matatag na gaya ng bato, na matibay na hinahawakan ang pasimula ng kanilang pagtitiwala hanggang sa wakas.” Manuscript Releases, tomo 1, 47.

Sa Levitico beinte-tres, ang unang pagsubok ay inilarawan sa pamamagitan ng isang makahulag pagsasanib ng tatlo na sinundan, makalipas ang limang araw, ng pagtatapos ng tinapay na walang lebadura. Ang Paskua ay unang araw, ang kapistahan ng tinapay na walang lebadura ay ikalawang araw, at ang handog ng mga unang bunga ay ikatlong araw. Makalipas ang limang araw, nagtapos ang kapistahan ng tinapay na walang lebadura. Ang makahulag balangkas ng una sa tatlong pagsubok ay inilarawan din sa ikatlo at huling pagsubok. Sa ikatlong waymark na iyon, na binubuo ng tatlong waymark na sinusundan ng isa, ang kapistahan ng mga trumpeta ang unang araw, at ang pag-akyat ni Cristo sa langit ay makalipas ang limang araw, saka kasunod, makalipas ang limang araw, ang araw ng pagtubos, at pagkatapos, makalipas ang limang araw, kapuwa ang Pentecostes at ang kapistahan ng mga Tabernakulo ang nagmamarka sa nalalapit na batas sa araw ng Linggo, na inilarawan sa aklat ni Ezekiel bilang pagkalipol ng Jerusalem.

Sa pagitan ng pagtatapos ng kapistahan ng mga tinapay na walang lebadura at ng kapistahan ng mga trumpeta ay may tatlumpung araw, na hindi lamang kumakatawan sa sagisag ng isang saserdote, kundi gayundin sa ikalawang pagsubok sa tatlong pagsubok na inilarawan sa loob ng Banal na paglalarawan.

Ang bautismo ni Cristo ay naglalarawan sa tatlong palatandaan ng Paskuwa, ng tinapay na walang lebadura, at ng mga unang bunga, sapagkat ang tatlong palatandaang iyon ay kumakatawan sa kamatayan, pagkalibing, at pagkabuhay na maguli ni Cristo. Ang tatlong hakbang na iyon ay sinusundan ng limang araw tungo sa ikaapat na hakbang, na kinakatawan ng katapusan ng kapistahan ng tinapay na walang lebadura. Inilalahad ng bautismo ang tatlong hakbang sa isang maikling sandali nang bautismuhan ni Juan ang kaniyang Mesiyas. Pinaghihiwalay ng mga kapistahan ng tagsibol ang tatlong hakbang na iyon nang tig-iisang araw, at pinaghihiwalay naman ng mga kapistahan ng taglagas ang tatlong hakbang na iyon nang tiglilimang araw.

Kapag inilalapat natin ang unang pagsubok ng mga kapistahan sa tagsibol bilang isang kalipunan ng tatlong palatandaan ng panahon na sinusundan ng isang palatandaan ng panahon pagkalipas ng limang araw; at pagkatapos ay inilalapat ang mga kapistahan sa taglagas bilang tatlong palatandaan ng panahon na sinusundan makalipas ang limang araw ng isang palatandaan ng panahon, naitatag ang isang propetikong kayarian na binubuo ng isang alpha na palatandaan ng panahon na tatlo na sinusundan ng limang araw, na pagkatapos ay sinusundan ng tatlumpung araw, at ng ikatlong pagsubok ng mga kapistahan sa taglagas bilang isang palatandaan ng panahon na tatlo na sinusundan ng limang araw—ipinakikita ng kayarian ang unang pagsubok bilang sumasaklaw sa kabuuang limang araw, na sinusundan ng ikalawang pagsubok na tatlumpung araw na umaabot hanggang sa ikatlong palatandaan ng panahon na limang araw. Ang lima dagdag ang tatlumpu, dagdag ang lima ay apatnapu ($5 + 30 + 5 = 40$).

Ang bautismo ni Cristo ay kaagad na sinundan ng apatnapung araw, na nagtapos sa tatlong pagsubok. Higit na marami pa ang makikilala sa kayarian ng Levitico dalawampu't tatlo kaugnay ng kapanahunan ng Pentecostes, ngunit sa isa pang antas ay inirerepresenta ng kabanata ang Kaban sa Kabanal-banalang Dako.

Ang mga kapistahan ng tagsibol at taglagas sa Levitico beinte-tres ay inilagay sa gitna ng dalawang Sabbath. Ang dalawang Sabbath na iyon ay kumakatawan sa dalawang kerubing tumatakip, at ang mga panandang-daan ng kapanahunan ng Pentecostes na nakaayon sa Levitico beinte-tres ay kumakatawan sa Kaban at sa dalawang kerubing tumatakip. Si Ezekiel ay dinala sa santuwaryo sa kabanata uno, at nang siya ay dalhin doon, siya ay nasa kalagayang limang araw bago ang pagkubkob na humantong sa pagkawasak ng Jerusalem, na nagsasagisag sa malapit nang dumating na batas ng Linggo. Ang batas ng Linggo ay kinakatawanan ng Pentecostes at ng mga Tabernakulo sa Levitico beinte-tres. Si Ezekiel ay nasa ikatatlumpung taon, at ang tatlumpu ang yugto ng ikalawa sa tatlong pagsubok na bumubuo sa apoy ng hurno ng Malakias tres. Ang ikalawang pagsubok ay kinakatawanan ng tatlumpung araw, kung paanong si Ezekiel ay nasa ikatatlumpung taon ng ikalabingpitong siklo ng Jubileo na nagsimula sa Dakilang Paskuwa ni Josias, gaya ng tawag dito ng mga historyador. Si Ezekiel ay limang taon bago ang pagkubkob na tumagal ng labingwalong buwan, at siya ay nasa templo, na siyang gitna ng tatlong huling pagsubok na dumadalisay at naglilinis sa nalabi. Si Pedro ay nasa Cesarea-Filipos (Panium), gayundin sa gitna ng tatlong pagsubok, gaya ng kinakatawanan ng Panium (Cesarea-Filipos), ng bundok ng Pagbabagong-anyo, at ng krus.

Noong 592 BC si Ezekiel ay mahimalang ginawang “pipi” at nagsasalita lamang kapag binubuksan ng Diyos ang kaniyang bibig. Nagpatuloy ang kalagayang iyon hanggang sa pagbagsak ng Jerusalem noong 585/6 BC. Pinangyari ng Diyos na siya ay magsalita nang magsimula ang pagkubkob, sa araw na namatay ang “kinalulugdan ng” kaniyang “mga mata,” ngunit hindi siya pinahintulutang malayang magsalita hanggang sa bumagsak ang Jerusalem, ang “kinalulugdan ng” “mga mata” ng Israel. Ang pagbagsak ng Jerusalem ay kumakatawan sa malapit nang dumating na batas ng Linggo, at doon makikita na ang ama ni Juan Bautista, isang saserdote ng ikawalong pangkat, na ginawang pipi habang naglilingkod sa templo, na siyang kinaroroonan din ni Ezekiel (sa pangitain), ay ginawa ring pipi sa loob ng humigit-kumulang siyam na buwan. Noong ikawalong araw matapos ipanganak si Juan, nang si Juan ay tinutuli, saka lamang siya pinahintulutang magsalita. Dalawang propeta ang ginawang pipi habang nasa santuwaryo. Ang ikatlong propetang ginawang pipi habang minamasdan si Cristo sa santuwaryo ay si Daniel. Sa kabanata sampu, si Daniel ay nasa santuwaryo, at habang siya ay hinahaplos sa ikalawa sa tatlong ulit, siya ay ginawang pipi. Sa gitnang punto si Daniel ay ginawang pipi.

At nang masalita niya sa akin ang gayong mga salita, ay itiningin ko ang aking mukha sa lupa, at ako’y naging piping hindi makapagsalita. At, narito, isang gaya ng anyo ng mga anak ng mga tao ang humipo sa aking mga labi: nang magkagayo’y binuka ko ang aking bibig, at nagsalita, at sinabi ko sa tumayo sa harap ko, O panginoon ko, dahil sa pangitain ay napasa akin ang aking mga kapanglawan, at wala nang natirang lakas sa akin. Daniel 10:15, 16.

Pagsasalita

Ang sagisag ng “pagsasalita” ay natatatakan sa malapit nang sumapit na batas ng Linggo kapag ang Estados Unidos ay nagsasalita na gaya ng isang dragon, ang asno ni Balaam ay nagsasalita, ang pangitain ni Habakkuk ay nagsasalita at hindi nagsisinungaling. Ang tatlong piping propeta na ginawang pipi habang nasa santuwaryo ay nagsasalita sa pagkawasak ng Jerusalem. Kay Zacarias, siya ay nagsasalita upang patunayan na ang bagong pangalan ng kaniyang anak ay wasto, sa gayon ay tumutukoy sa mga taga-Filadelfia na binibigyan ng isang bagong pangalan.

Ang magtagumpay ay gagawin kong haligi sa templo ng aking Diyos, at hindi na siya lalabas pa kailanman; at isusulat ko sa kaniya ang pangalan ng aking Diyos, at ang pangalan ng lungsod ng aking Diyos, na siyang bagong Jerusalem, na bumababa mula sa langit buhat sa aking Diyos: at isusulat ko sa kaniya ang aking bagong pangalan. Apocalipsis 3:12.

Si Zacarias ay binigyan ng isang tapyas upang isulat ang bagong pangalan ng mag-anak ni Juan.

At nangyari, na nang ikawalong araw ay nagsidating sila upang tuliin ang bata; at siya’y kanilang tinawag na Zacarias, ayon sa pangalan ng kaniyang ama. At sumagot ang kaniyang ina at nagsabi, Hindi gayon; kundi siya’y tatawaging Juan. At sinabi nila sa kaniya, Wala ni isa man sa iyong mga kamag-anak na tinatawag sa pangalang ito. At sinenyasan nila ang kaniyang ama, kung ano ang ibig niyang itawag sa kaniya. At humingi siya ng isang pisara na pagsusulatan, at sumulat, na sinasabi, Juan ang kaniyang pangalan. At silang lahat ay nangagtaka. At pagdaka’y nabuksan ang kaniyang bibig, at nakalagan ang kaniyang dila, at siya’y nagsalita, at nagpuri sa Dios. Lucas 1:59–64.

Ang bagong pangalan ni Juan ay kaayon ng iglesya ng Filadelfia, at ang pangalang Zacarias ay kaayon ng Laodicea, gaya ng inilarawan ng kawalan ng pananampalataya ni Zacarias sa mensahe ng ikatlong anghel. Lahat ng mga propeta ay tumutukoy sa mga huling araw, at ang mga huling araw ay siyang kasaysayan ng ikatlong anghel. Kaya ang anghel na nagdala ng mensahe ay dapat na ang ikatlong anghel. Tumanggi si Zacarias na maunawaan na lalampasan ng Panginoon ang iglesyang Laodiceang Seventh-day Adventist. May higit pang masasabi tungkol sa pagpapanumbalik ng tinig sa mga propetang ito, ngunit magpapatuloy tayo tungo sa isang pagkaunawa sa propetikong linya ni Josias.

Ang Gulong ni Josias

Tinalakay na natin ang ikalabingpitong siklo ng Jubileo na nagsimula sa Paskuwa ni Josias noong 622 BC, subalit ang linya ni Josias ay nagsimula nang higit na maaga kaysa 622 BC. Ang paghihimagsik ng Israel na nagluklok kay Saul sa trono bilang unang hari ng Israel ay nagtakda ng apatnapung taon na paghahari ni haring Saul, na sinundan ng apatnapung taon na paghahari ni haring David, na sinundan naman ng apatnapung taon na paghahari ni Solomon. Ang pagtatakwil sa Diyos na lubhang nagpagalit sa propetang si Samuel ay naganap noong 1097 BC, at nagpasimula ng isang makahulang linya ng paghihimagsik na nagwakas sa krus nang ipahayag ng mga Judio na wala silang hari kundi si Cesar.

Ngunit sila'y nagsigawan, Alisin siya, alisin siya, ipako siya sa krus. Sinabi sa kanila ni Pilato, Ipako ko ba sa krus ang inyong Hari? Sumagot ang mga punong saserdote, Wala kaming hari kundi si Cesar. Juan 19:15.

Noong 1097, tatlong hari ang maghahari nang tig-apatnapung taon hanggang sa kamatayan ni Solomon noong 977 BC, nang mahati noon ang kaharian sa hilaga at timog.

At pagkatapos nito ay naghangad sila ng isang hari: at ibinigay sa kanila ng Diyos si Saul na anak ni Cis, isang lalaking mula sa lipi ni Benjamin, sa loob ng apatnapung taon. Mga Gawa 13:21.

Si David ay tatlumpung taong gulang nang siya'y magsimulang maghari, at siya'y naghari nang apatnapung taon. Sa Hebron ay naghari siya sa Juda nang pitong taon at anim na buwan: at sa Jerusalem ay naghari siya nang tatlumpu't tatlong taon sa buong Israel at Juda. 2 Samuel 2:4, 5.

Nagsimula ang paghahari ni Solomon noong 971 BC; ang pundasyon ng Templo ay inilatag sa ikaapat na taon ni Solomon (967 BC). Ang pagtatayo ay tumagal ng pitong taon (1 Mga Hari 6:37–38), at ang Templo ay natapos sa ikawalong buwan ng ikalabing-isang taon ni Solomon. Ang pormal na pagtatalaga ay naganap sa ikapitong buwan (ang buwan ng Ethanim), sa panahon ng Kapistahan ng mga Tabernakulo (1 Mga Hari 8; 2 Mga Cronica 5–7). Ang mga hari, ang Templo, at ang bansa ay bawat isa na kinakatawan sa kasaysayan ng isang yugto na apat na raan at siyamnapung taon na malinaw na nagtatakda ng isang propetikong panahon na may tiyak na kaugnayan alinman sa mga hari, sa Templo, o sa bansa.

Si Daniel ay dinalang bihag noong 607 BC, bagaman kinikilala ng nakararaming kronologong biblikal ang 605 BC. Ang talaang pangkasaysayan ay dapat umayon sa patotoong panghula, at ang sagisag ng mga pangyayari na makasaysayang minarkahan sa guhit ng kasaysayan na nagsisimula sa paghahangad ng isang hari noong 1097 BC ay humihiling, batay sa ilang saksing panghula, na ang 607 BC ang wastong paglalapat, at hindi ang 605 BC. Ang 607 BC ang nagmamarka sa katapusan ng apat na raan at siyamnapung taon sa linya ng mga hari, ngunit ito rin ang pasimula ng isa sa tatlong pangunahing paglalarawan ng pitumpung taon na lumilitaw sa linyang iyon. Ang 607 BC ang nagmamarka sa katapusan ng pitumpung taon na nagsimula sa pagkabihag ni Manases noong 677 BC. Ang unang paglalarawan ng sagisag ng apat na raan at siyamnapung taon (na may tatlong saksi sa linya) ay nagtatapos kung saan nagtatapos ang isa sa tatlong saksi ng pitumpung taon at nagsisimula ang isa pang saksi ng pitumpung taon; ang balangkas na matematikal ay nagpapatotoo sa 607 BC, sa kabila ng pananaw na si Daniel ay dinalang bihag noong 605 BC.

Sa loob ng linyang naglalaman ng yugto na 490 taon na kaugnay ng mga hari mula 1097 BC hanggang 607 BC, mayroon ding 490 taon mula sa pagkakatatalla ng Templo ni Solomon hanggang sa pagkakatatalla ng Templo pagkaraan ng pagkatapon sa pamamagitan ni Zerubbabel noong 516 BC. Ang 490 taon na iyon ay binubuo ng 420 taon mula sa pagkakatatalla ni Solomon sa kaniyang ikalabing-isang taon, na dinagdagan ng 70 taon na ang Templo ay naiwang tiwangwang sa panahon ng pagkabihag, na umaabot sa 490 taon. Ang ikatlong kautusan ni Artaxerxes ay dumating pagkalipas ng 59 na taon noong 457 BC, at ito ang tanda ng pasimula ng 490 taon na “itinalaga” (inihiwalay, Daniel 9:24) para sa bayan ng Diyos na nagtapos noong taóng 34 sa pagbato kay Esteban. Mayroon, mangyari pa, na marami pang ibang malalalim na kronolohikal na saksi sa linyang panghula na nagsisimula sa saligang pagtalikod sa Diyos at sa Espiritu ng Propesiya noong 1097 BC at nagtatapos nang makita ni Esteban si Cristo na nakatayo sa kanan ng Diyos. Sa loob ng patotoong ito ay masusumpungan natin ang propetikong gulong ni Josias.

Sinasabi ko ang “saligang apostasiya,” sapagkat ang pasimula ng hanay ay tumutukoy sa panahon na itinakwil ng Israel ang Diyos bilang Hari, sa kanilang pagnanais na magkaroon ng isang makasanlibutang hari, sa gayon ay minarkahan ang saligan ng makataong monarkiya ng Israel. Isinusulat ko rin ito para sa gulong ni Josias, na ang ibig sabihin ay “saligan ng Diyos,” sapagkat ito ay sagisag kapwa ng saligan at ng saligang apostasiya ng bayan ng Diyos.

Nang mamatay si Solomon at mahati sa hilaga at timog ang labindalawang lipi, ang pagtatalaga ni Jeroboam sa huwad na sistema ng pagsamba ay sinaway ng masuwaying propeta, at ang kaniyang saway ay naglaman ng propesiya tungkol sa isang darating na hari na ang pangalan ay Josias. Sa saligang pagtalikod ni Jeroboam at ng sampung lipi sa hilaga, inihula ang propesiya tungkol kay Josias at sa kaniyang repormasyon na minarkahan ng Dakilang Paskuwa ng 622 BC. Ang repormasyong iyon ay naisakatuparan sa pamamagitan ng pagkakatuksa sa mga sulat ni Moises at ng paghahayag ng hatol laban sa bayan ng Diyos dahil sa kanilang patuloy na pagtalikod. Nang basahin sa haring Josias ang mga salita mula sa mga sulat ni Moises, iyon ay nagbunga ng pinakadakilang repormasyon sa kasaysayan ng Matandang Tipan. Ang propesiya tungkol sa isang magiging anak na isisilang na ang pangalan ay Josias ay naglaman din ng makahulugang paghatol sa

saligang pagtalikod na ibinunton ng masuwaying propeta laban kay haring Jeroboam.

Ang sumpa ni Moises, gaya ng tawag dito ni Daniel, ay ang “pitong panahon” ng Levitico 26, at ito ang naging saligang pagkakatuksa ni William Miller na siyang sagisag ng mga saligang katotohanan ng Adventismo. Ang pagpapalakas sa mensahe ni Miller noong Agosto 11, 1840 ay naisakatuparan sa pamamagitan ng gawain ni “Josias” Litch noong 1838 at 1840. Noong 1863, ang mga saligang iyon ay isinantabi, at ang “pitong panahon” ay naging sagisag hindi lamang ng mga saligang katotohanan ng mga Milleritang taga-Filadelfia, kundi gayundin ng paghihimagsik ng Millerismong Laodicea laban sa mga saligan. Ang kasaysayan ng mga Millerita ng una at ikalawang anghel ay nagtataglay ng sagisag ni “Josias,” na mauulit hanggang sa pinakawastong titik sa kasaysayan ng isang daan at apatnapu’t apat na libo. Ang gulong ni Josias ay umaabot pabalik sa pangkukulam ni haring Saul at pagkatapos ay hanggang sa pagsuka sa iglesiang Laodiceang Seventh-day Adventist sa batas ng Linggo. Ang gulong ni Josias sa Ezekiel ay ngayon ay nasa proseso ng pagkakabunyag bilang kasukdulan ng pagtatatak sa isang daan at apatnapu’t apat na libo.

Ipagpapatuloy natin ang mga bagay na ito sa susunod na artikulo.